

**ANTWOORDEN VAN DE EUROPESE COMMISSIE EN DE EDEO OP HET SPECIAAL
VERSLAG VAN DE EUROPESE REKENKAMER**

**“ONDERSTEUNING VAN EUROPOL IN DE STRIJD TEGEN MIGRANTENSMOKKEL:
EEN GEWAARDEERDE PARTNER, MAAR HET GEBRUIK VAN DE
GEGEVENSBRONNEN EN DE METING VAN DE RESULTATEN SCHIETEN TE KORT”**

SAMENVATTING

I. In de Europese migratieagenda van 2015¹ werd de bestrijding van migrantensmokkel aangemerkt als een belangrijk actiepunt.

In het kader van het nieuwe migratie- en asielpact van september 2020² zal de bestrijding van migrantensmokkel worden versterkt dankzij een nieuw EU-actieplan 2021-2025 met bijzondere aandacht voor het bestrijden van criminele netwerken. Dat zal, in overeenstemming met de EU-strategie voor de veiligheidsunie, samenwerking stimuleren en de rechtshandavingswerkzaamheden ondersteunen om migrantensmokkel, die vaak ook verband houdt met mensenhandel, aan te pakken. Het actieplan zal voortbouwen op de werkzaamheden van Europol en zijn Europees Centrum tegen migrantensmokkel, Frontex, Eurojust en het Agentschap van de Europese Unie voor opleiding op het gebied van rechtshandhaving. Door middel van nieuwe maatregelen en nauwere samenwerking tussen agentschappen zullen kwesties worden aangepakt op het gebied van financiële onderzoeken, ontneming van vermogensbestanddelen, documentenfraude en nieuwe verschijnselen zoals digitale smokkel.

De bestrijding van smokkel is een gemeenschappelijke uitdaging waarvoor internationale samenwerking en coördinatie en een doeltreffend grensbeheer nodig zijn. Het nieuwe EU-actieplan tegen migrantensmokkel zal de samenwerking tussen de EU en derde landen stimuleren door middel van gerichte partnerschappen tegen migrantensmokkel, als onderdeel van bredere partnerschappen met belangrijke derde landen. In dit kader zullen landen van herkomst en doorreis onder meer worden ondersteund bij het opbouwen van capaciteit, zowel wat hun kader voor rechtshandhaving als hun operationele capaciteit betreft, en zal doeltreffend optreden door politieke en justitiële autoriteiten worden aangemoedigd.

De EU zal ook de informatie-uitwisseling met derde landen en haar optreden ter plaatse verbeteren door ondersteuning te bieden voor gemeenschappelijke operaties en gezamenlijke onderzoeksteams, en door middel van informatiecampagnes over de risico's van irreguliere migratie en over legale alternatieven. De EU-agentschappen zouden ook intensiever met de partnerlanden moeten samenwerken. Europol zal de samenwerking met de landen van de Westelijke Balkan versterken en de Commissie en Europol zullen werken aan soortgelijke overeenkomsten met Turkije en andere buurlanden. De Commissie zal dit ook opnemen in haar samenwerking met de Afrikaanse Unie (AU).

Ook missies en operaties in het kader van het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid spelen een belangrijke rol bij de ondersteuning van de inspanningen van Europol (en andere agentschappen) om migratieproblemen buiten de buitengrenzen aan te pakken, zowel op zee, in het centrale Middellandse Zeegebied als in belangrijke landen van vertrek of doorreis in Afrika waar mensensmokkel en -handel voorkomen.

Tegen deze achtergrond zijn de Commissie en de EDEO ingenomen met dit speciaal verslag van de Rekenkamer, aangezien het verslag het bewustzijn kan helpen vergroten van het feit dat Europol over

---

¹ COM(2015) 240 final.

² COM(2020) 609 final.

de capaciteit en instrumenten moet beschikken om de lidstaten doeltreffend te ondersteunen in de strijd tegen migrantensmokkel in het kader van de bestrijding van zware criminaliteit en terrorisme.

V. De Commissie is het met de Rekenkamer eens dat de totstandkoming van internationale overeenkomsten met niet-EU-landen met prioriteit een uitdaging vormt en dat de Commissie daarbij problemen heeft ondervonden. De Commissie is echter ook van mening dat er vooruitgang is geboekt.

OPMERKINGEN

24. b) De Commissie is het met de Rekenkamer eens dat de totstandkoming van internationale overeenkomsten met niet-EU-landen met prioriteit een uitdaging vormt en dat de Commissie daarbij problemen heeft ondervonden. De Commissie is echter ook van mening dat er vooruitgang is geboekt. In dit verband is de Commissie, nadat de Raad in 2018 acht mandaten voor onderhandelingen met de MONA-landen³ en Turkije had verleend, onderhandelingen begonnen met Turkije, die ver gevorderd zijn. Wat de andere landen betreft, staat de Commissie in nauw contact met de bevoegde autoriteiten op verschillende niveaus; er zijn echter moeilijkheden om de nodige vorderingen te maken zodat de onderhandelingen formeel kunnen worden geopend.

30. Overeenkomstig artikel 25, lid 1, van de Europol-verordening kunnen persoonsgegevens van Europol worden overdragen aan een derde land op basis van een adequaatheidsbesluit op grond van artikel 36 van Richtlijn (EU) 2016/680, een internationale overeenkomst gesloten tussen de Unie en een derde land op grond van artikel 218, VWEU waarin passende waarborgen zijn opgenomen ter bescherming van de privacy en de fundamentele rechten en vrijheden van burgers, of op grond van een samenwerkingsovereenkomst, op grond waarvan persoonsgegevens kunnen worden uitgewisseld, die vóór 1 mei 2017 is gesloten tussen Europol en dat derde land of die internationale organisatie overeenkomstig artikel 23 van Besluit 2009/371/JBZ.

Daarnaast staat de Europol-verordening op basis van specifieke afwijkingen overeenkomstig artikel 25, lid 5, en artikel 25, lid 6, ook in individuele gevallen de overdracht van persoonsgegevens toe.

De door de Raad verleende mandaten omvatten specifieke richtsnoeren om een passend niveau van waarborgen voor gegevensbescherming te bieden in overeenstemming met de toepasselijke wetgeving en jurisprudentie. Aangezien elk land verschillende niveaus van bescherming van de grondrechten kent, ook op het gebied van gegevensbescherming, kunnen de onderhandelingen met specifieke landen tot verschillende resultaten leiden.

34. Dankzij het Sirene-bureau wordt het voor Europol mogelijk relevante informatie over terrorisme en andere ernstige misdrijven te verzamelen en op te slaan, gemakkelijker operationele, tactische en strategische analyses in verband met terroristen en zware criminelen uit te voeren, en bij te dragen tot de versterking van het knooppunt voor de uitwisseling van strafrechtelijke informatie van Europol.

De Commissie heeft voorgesteld Europol in staat te stellen om, na raadpleging van de lidstaten, gegevens in het Schengeninformatiesysteem op te nemen over de vermoedelijke betrokkenheid van een onderdaan van een derde land bij een strafbaar feit dat onder de bevoegdheid van Europol valt⁴.

35. In de EU-strategie voor de veiligheidsunie 2020 wordt erkend dat Interpol, een van de grootste intergouvernementele gerechtelijke politieorganisaties, een belangrijke rol speelt bij het verbeteren

---

³ Midden-Oosten en Noord-Afrika (MONA),

⁴ Meer informatie is te vinden in het Voorstel van de Commissie voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EU) 2016/794 wat betreft de samenwerking van Europol met particuliere partijen, de verwerking van persoonsgegevens door Europol ter ondersteuning van strafrechtelijke onderzoeken en de rol van Europol op het gebied van onderzoek en innovatie (COM(2020) 796 final van 9 december 2020).

van de samenwerking en de uitwisseling van informatie. Zoals aangekondigd in de terrorismebestrijdingsagenda (COM(2020) 796 final van 9 december 2020) heeft de Commissie een aanbeveling aan de Raad aangenomen waarbij machtiging wordt verleend tot het openen van onderhandelingen met Interpol (COM(2021) 177 final van 14 april 2021). De doelstellingen van het Commissievoorstel zijn onder meer de uitwisseling van informatie tussen Europol en Interpol en toegang tot de databanken van Interpol.

45. De Commissie is het eens met de opmerking van de Rekenkamer dat de doorgifte van operationele persoonsgegevens door Europol aan Frontex pas mogelijk is geworden bij de inwerkingtreding van Verordening (EU) 2019/1896 (zie artikel 90), terwijl de doorgifte van gegevens van Frontex aan Europol reeds mogelijk was op grond van de Frontex-verordening van 2016.